

אוצר החסידות פורים

שאלות ותשובות לתלמידים
בעניני חג הפורים
במשנת רבינו הק'
רבי נחמן מברסלב
ותלמידיו זי"ע

נערך ע"י
הרב יהודה צבי שפירא

1) מה נהגו אנ"ש לצעק שלושים (ארבעים) יום לפני פורים ?
ת. "הצילני מקלפת המון עמלק".

2) אמר לפחות שלוש דברים שרומזים על "המון עמלק" שרוצים להתגבר על איש יהודי ?

ת. א. רוצים להפיל אותם מהאמונה. ב. שלא נהיה צדיקים וקדושים. ג. להפיל לגאווה גדולה כמו המון. ועל-זה אנו מתפללים שנגזר להנצל מהמון ועמלק.

3) איזה מזמור בתהלים נוהגים לומר ב"תענית אסתר" ? ולמה ?
ת. מזמור כ"ב שבתהלים, "על אילת השחר" שמרמז שם מה שאסתר המלכה התפללה: "קלי למה עזבתני".

4) בשרבי נתן צעק בערב פורים "הצילני מקלפת המון עמלק", איך היה נראה לו המון ועמלק ?
ת. שהמון עמלק רוצה להכותו כמוט ברזל.

5) מה לומדים מהפסוק הנאמר בעמלק: "ויזנב בך כל הנחשלים אחריך" – שעל מה רצה עמלק להתגבר ביותר ?
ת. להכניס יאוש, רפיון וחלשה בבני ישראל.

6) למה פרישת "פרה" היא הכנה לפסח ?

ת. כי קריאתה היא זכר לפרה אדמה – שמטהרת מטמאת מת, שיוכלו להיות טהורים ולעשות את הפסח.

7) איך מרמז בפְּרִשְׁת פְּרָה – עֲנִין פּוֹרִים ?

ת. פְּרָה הוא גם מְלֻשׁוֹן: "פור" – הַגּוֹרֵל שֶׁל פּוֹרִים. וְכֵמוּ שֶׁ"פְּרִשְׁת פְּרָה" היא הַכְּנָה לְ"פֶסַח", כִּי "פּוֹרִים" הוא דֶּרֶךְ וְהַכְּנָה לְ"פֶסַח".

8) הַשְּׁלֹם: כְּשֶׁרַבְנוּ סִים לֹמַר הַתּוֹרָה שֶׁל פְּרָה וּפּוֹרִים (לִיקוּטֵי מוֹחַר"ן תּוֹרָה ע"ד חֵלֶק ב') אָמַר: "בְּתַחֲלָה הָיוּ כָּל הַתַּחֲלוֹת..." "וְעַל כֵּן כָּל הַמְצוּוֹת הֵם..." ?

ת. "מִפֶּסַח". – "יִזְכַּר לִיצִיאַת מִצְרַיִם".

9) הַשְּׁלֹם: "וְעַבְשׂוּ..."

ת. "וְלֹא סִים".

10) מַה אָמַר רַבִּי נֵתָן שֶׁעַל מַה הָיָה כּוֹנֵת רַבְנוּ בְּתַבַּת: "וְעַבְשׂוּ"...

ת. שֶׁכָּעַת כָּל הַתַּחֲלוֹת מִפּוֹרִים. (וַיִּשְׁנֶן עוֹד רַמְזִים וְכוּנּוֹת)

11) בְּאִיזָה אֶפֶן אָמַר רַבְנוּ אֵת הַ"וְעַבְשׂוּ" ?

ת. רַבִּי נֵתָן כּוֹתֵב: בְּתַנּוּעוֹת שֶׁל "נִגּוֹן וְנִעְיָמָה", וְ"בְּרַמְזוֹת עֵינָיו וַיִּדְיוּ הַקְּדוּשׁוֹת", וּמִשָּׁד תִּבְּחָה זֶה שֶׁל: "וְעַבְשׂוּ" – "אִין הִינְט" ?

12) אִיזָה תַּפְלוֹת טוֹב לֹמַר כְּהַכְּנָה לְפּוֹרִים ?

ת. תַּפְלוֹת מִסְפָּר: "לְקוּטֵי תַּפְלוֹת" שֶׁל רַבִּי נֵתָן.

13) עַל יְדֵי מַה מְמַתִּיקִים (מְבַטְלִים) אֵת "הַדִּינִים" ?

ת. עַל-יְדֵי "רַקוּדִים וְהַמְחָאֵת כַּף אֶל כַּף".

14) איזה ספור היה פְּשָׁרֵנוּ אָמַר תּוֹרָה זוֹ שֶׁל: "הַמִּתְקַת הַדִּינִים" ? (ליקוטי מוהר"ן תורה י)

ת. שָׂרְצוּ לַעֲשׂוֹת גְּזֵרָה לְקַחַת יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל לְצַבָּא הַרוֹסִי, לְיוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים שָׁנָה.

15) איך קָשֶׁר רַבֵּנוּ אֶת עֲנִין הַ"רְקוּדִים וְהַמְחָאֵת כַּף" – לְ"פּוֹרִים" ?

ת. שְׂאֵמַר: הִנֵּה מַגִּיעַ פּוֹרִים, וְעַם יִשְׂרָאֵל יִרְקְדוּ וְיִמְחָאוּ כַּף וַיִּבְטְלוּ אֶת הַגְּזֵרָה.

16) וּמָה זֶה אֹמֵר לָנוּ לְמַעֲשֵׂה – תּוֹרָה זוֹ בְּלִקוּטֵי מוהר"ן: שֶׁל "הַמִּתְקַת הַדִּינִים ע"י רְקוּדִים וְהַמְחָאֵת כַּף" ?

ת. שְׂיֵשׁ לָנוּ לְהַרְבוֹת בְּרְקוּדִים וְהַמְחָאֵת כַּף, וּבְעֵקֶר בִּימֵי הַפּוֹרִים הַקְּדוּשִׁים.

17) מָה רַמְזוֹ בְּתַבּוֹת "מְגִלַת אֶסְתֵּר" ?

ת. שֶׁהַמְגִלָּה מְגִלָּה אֶת כָּל הַהִסְתַּרּוֹת, שְׂאֵפְשֶׁר לְרַאֲוֹת הַשְּׂגָחַת ה' וְנִסְיוֹ, וּמְגִלָּה לָנוּ אֶת הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָלֵינוּ.

18) איך לֹמְדִים מִהֵנָּם שֶׁל פּוֹרִים שְׂחֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם גַּם מָה שְׂנִדְמָה לָנוּ בְּטַבַּע ?

ת. כִּי כָל הֵנָּם הִיָּה סְפוּר שֶׁל כַּמָּה שָׁנִים, וְזֶה נִרְאָה כְּמוֹ סְפוּר פְּשׁוּט, וּלְכַפּוֹף רָאוּ אֶת כָּל הַנְּסִים, שֶׁבְּכָל הַדְּבָרִים גַּם בְּטַבַּע יֵשׁ הַשְּׂגָחַת ה'.

19) איך לֹמְדִים אֶת הָעֲנִין שֶׁל תְּפִלָּה לַה' מִהַמְגִלָּה ?

ת. שֶׁכִּתּוּב אֶצֶל מְרַדְכֵי הַצְּדִיק: "וַיִּזְעַק זַעֲקָה גְּדוּלָּה וּמְרָה".

20) מה התכוונו אנ"ש בפשטו בפשיר שושנת יעקב: "ולא יפלטו לנצח" ?
(ב' דברים)

ת. א. שאלו שהתקדשו לרבונו ל"נצח" לא יפלטו ויתבישו לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. ב. שצריכים להזהר שלא יבזה ח"ו שם רבונו על ידינו, אלא לקדש שם רבונו.

21) מה הגימטריה של: "נצח" ?

ת. בשמו של רבונו: "נחמן". (148)

22) מה עשה רבי הערץ אביו של החסיד רבי אברהם שטרנחארץ בפורים בעיר ברסלב ?

ת. עלה על עץ גבוה וצעק "להודיע... להודיע... שיש: נחל נזבע מקור ח'כמה, שנה רבונו הקדוש.

23) למה אמר רבי נתן שקשה לו יותר העבודה של "פורים" מ"יום הכפורים" ?

ת. כי ביום הכפורים, נמצאים כל היום בבית הכנסת ומתפללים, אבל בפורים עושים את העבודות הקדושות גם באכילה ושתיה ובשתית היין וכדומה, ושם צריכים להתנהג ביראה, ולהכניס שם עבודת השם.

24) מה נהגו רבים מאנ"ש חסידי ברסלב לעשות בפורים ב"חצות הלילה" ?

ת. ל"התבודד" ולבקש להתחנן מאת ה' – ב"עת רצון" גדול זה, והרבה זוכים לנסע ל"שדה".

25) איך היה נראה שתית היין אצל אנ"ש חסידי ברסלב ?

ת. שמחו ורקדו, ודברו הרבה דבורי אמונה, ודבורים מרבונו הקדוש.

26) על מה דבר הרבה רבי שמואל שפירא בעת ששתה יין בפורים ?
ת. על גדלת רבנו הק', ועל פסופיו הגדולים לנסע לציון רבנו באומן. (שאז
היה סגור).

27) לאיזה יום דומה יום הפורים הקדוש ? ואיך זה מרמז בתבת "פורים" ?
ת. ליום הכפורים. "פורים" – 'כפורים'. (תקוני זהר).

28) מה הכוונה של "כל הפושט יד נותנים לו", חוץ ממצות: "מתנות
לאביונים" ?
ת. לפושט יד בתפלה, בבקשה ותפלה מאת ה', כי יום זה הוא עת רצון גדול
ומסוגל להתקבל תפלתו.

29) מה היה מספר רבי לוי יצחק בנדר על קריאת המגלה באומן ?
ת. שאנ"ש היו בוכים מרב התעוררות והתלהבות שישרר בזמן קריאתו.

30) איזה דבר בעבודת ה' נובל ללמד מתפסוק: "ונחפו הוא" ?
ת. שבימי הפורים הקדושים אפשר להתחפוץ לגמרי, ולהתחיל התחלה
חדשה.

31) איך לומדים מפורים על גדל מעלת "אהבת חברים" ? (3 דברים)
ת. ממצות "משלוח מנות" ו"מתנות לאביונים". וכן שמצוה לקרא את המגלה
"ברב עם".

32) מה למדו אנ"ש חסידי ברסלב מהספור שנחמון בן חייה – בת רבנו (נכד רבנו). ששה בפורים בביתו של העשיר ר' מרדכי רוטנזיט ?

ת. שבפורים שזכה אורו של רבנו נחמן' אצל מרדכי הצדיק, וב"פסח" אורו של הרבי נמצא "בפסח" – וכן הוא בכל חג וחג – מאיר אורו של רבנו בחג זה.

33) "פורים" זה מלשון "פרורים" – מה פותב על כך רבי נתן ?

ת. שהענין של עבודת ה' זה לשמח גם בפרורים הקטנים שלנו, בכל ה"נקודות הטובות".

34) מה לומדים חז"ל מהפסוק: "קיימו וקבלו", ומה זה אומר לנו למעשה ?

ת. שקבלו את התורה מאהבה בפורים. שאנו יכולים בעת בימי הפורים לזכות לקבל מחדש את התורה בשמחה.

35) מה מלמדת אותנו הברכה שאנו מברכים במגלה: "שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה" ?

ת. שבכל שנה בפורים – "בזמן הזה", נמשכים הנסים והאורות הנפלאים כמו שהיו בימי הנס – "בימים ההם".

36) איזה שלושה תנאים אמר רבנו שיש להזהר בשאמרים "בדיחה" ?

ת. א. שהאמר לא יתבון לעצמו. ב. שלא יתבון לפגיעה בזולתו. ג. שלא יהיה נבול פה ח"ו.

37) איזה מדה ומצוה שרבנו צוה אותנו – נוכל ללמד מימי הפורים.

ת. להיות בשמחה.

38) מה כותב רבי נתן שמתקנים - בסעודת פורים ?

ת. על שנהגנו מסעדתו של אחשוורוש - ואכלו מאכלים לא כשרים. ותסעודה של פורים - הוא זמן מאוד גדול וחשוב.

39) מה אומר רבי נתן על ענין "פרסומי נסא" שיש בפורים ?

ת. שמפרסמים שאין לנו ממי לפחד רק מהשי"ת לבד, כמו מרדכי הצדיק שלא פחד וה' היה בעזרו.

40) מה אפשר ללמוד מהמושג (במושגיות מוגלה): "הקורא את המגלה למפרע לא יצא" ?

ת. שאם חושבים שפעם היה פורים - רק "למפרע", וכעת, אין את כל הנסים והדברים הגדולים, לא יוצאים ידי חובת.

41) כמה נגונים יש בכרסלב על "שושנת יעקב", ומה ההבדל ביניהם ?

ת. 2 נגונים, אחד "שמח ועליו", ואחד יותר ב"התעוררות".

42) מה הקדימו אנ"ש לנגון של: "ויבא עמלק..." ?

ת. שישרו: "ופה ופה" (און דא, און דא), והצביעו על המוח, העינים, הלב, ועוד. ורמזו - שעמלק רוצה להשתלט על העינים, הפה, המוח, הלב ועוד איברי האדם, שלא יעשו רצון השם חלילה.

43) מה לומדים מכך מה שאמרו חז"ל: ש"ימי הפורים לא בטלים לעולם".

ת. שאור הגדול של פורים מאיר לנו תמיד בכל הגלויות, ולנצח. תמיד נוכל להתחזק בקדושת ומעלת הפורים.

44) מה היה אומר הרב מטשעהרין זצ"ל (תלמידו של רבי נתן - ומגדולי חסידו ברסלב) בשעבר חג ?

ת. לא עבר החג, אלא זכינו וקבלנו את החג.

שירי פורים

משנכנס אדר מרבים בשמחה:

ליהודים היתה אורה ושמחה וששן ויקר:

ונחפז הוא אשר ישלטו היהודים המה בשנאיהם:

הצילני מקלפת הזמן עמלק וזכני לקרשת מרדכי ואסתר:

ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפל לפני רגליו ותבקך ותתחנן לו, אלי

למה עזבתני

ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות ועטרת זהב:

ויחי בימי אחשוורוש הוא אחשוורוש, המלך מהדוד ועד כוש, שבע ועשרים

ומאה מדינה:

חביב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע:

ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו:

אם על המלך טוב תנתן לי נפשי בשאלתי, אם מצאתי חן בעיניך המלך

תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי:

שושנת יעקב צחלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי, תשועתם היית

לנצח ותקנותם בכל דור ודור, להודיע שכל קוץ לא יבשו. ולא יכלמו

לנצח כל החוסים בך: